

PATIENTSÄKERHET

544 Säker kirurgi räddar liv – ska Sverige vara med? WHO-utmaning mot tio aktionsområden inom patientsäkerheten
Jon Ahlberg, Irini Antoniadou

547 Vidtog inga försiktighetsåtgärder trots kända anatomiska svårigheter
Kvinna skadades svårt vid laparoskopisk galloperation

548 Tydlig varningssignal fanns enligt vetenskapliga rådet

Senskan som uppstod under operationen skulle ha lagats direkt

DEBATT OCH BREV

551 Stort behov av ny generalistläkare – förslag till övergripande verksamhet
Gunnar Akner, Johan Berglund, Ove Dehlin, Peter Monnémer, Åke Rundgren, Bengt von Zur-Mühlen

553 Behandla inte alltid subklinisk hypotyreos!
Jan Calissendorff

555 Läkemedelsindustrins missbruk av patent måste förhindras
Per A Magnusson

556 Replik till Eva Nilsson Bågenholm och Gunnar Welanders EU-kommissionens påpekande om ersättningstablering är inte heligt
Christer Sjödin

Replik: Ett konkurrensneutralt ersätt-

PATIENTSÄKERHET WHO:s utmaning »Säker kirurgi räddar liv« har just startat. Nu är frågan: Ska Sverige vara med? Sidan 544

ningssystem skulle ge fler läkare i den öppna vården
Eva Nilsson Bågenholm, Gunnar Welanders

557 Swedvascs siffror säkra
Thomas Troëng

558 Undanta psykoterapeutiskt arbetande psykiatrer från konkurrens-utsättning
Claes Davidson, Tora Derkert

Replik: Vi vill snarast ha utredning om olika ersättningssystem
Eva Nilsson Bågenholm

Kommentar till ett aktuellt rättsfall
Anders Agell

KULTUR

559 Gustaf Retzius – stor forskare och

Illustration: Anders O Blomberg

Rättelse

Anders O Blomberg, tecknare, FST, hade skapat bilderna som illustrerade artikeln »Sjukdom i aortaklaffen och aorta ascendens. Klaffbevarande kirurgi bör övervägas i första hand« samt prydde omslaget av Läkartidningen nr 7/2008. Vi ber så mycket om ursäkt för den uteblivna bylinen.

kontroversiell kulturperson
Lars Sjöstrand

562 Recensioner

564 LEDIGA TJÄNSTER

566 PLATSANNONSER

585 MEDDELANDET

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på www.lakartidningen.se.

R Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Coacha dig frisk

Sjukvårdssektorn är, de ekonomiska åtstramningarna till trots, en växande marknad för nya yrkeskategorier. Hälso-coacher är en av dessa.

Att begreppet »coach« blivit populärt kan måhända förklaras av dess mångtydighet. Både lekmän och legitimerade yrkesutövare kan kalla sig »hälsocoach«, och rådgivningen kan innefatta allt från allmänna anvisningar till professionell handledning.

Om coachandets objektiva nytta handlar en analys i BMJ (2008;336:228-9) skriven av Annette O'Connor, kanadensisk professor i omvårdnadsforskning, med flera. Artikeln fokuserar på ett område där coachrådgivning är vanlig och dessutom utvärderad – att hjälpa patienter, främst kroniker, att fatta de informerade och självständiga beslut rörande sin behandling som hör ihop med den moderna patientrollen.

Tillgänglig litteratur talar för att de patienter som fått olika typer av coachstöd inför och efter läkarbesöket vet mer om sin sjukdom, kommer

ihåg mer och deltar mer i beslutsprocessen. Däremot tycks patientorienterade utfall som hälsoeffekter, tillfredsställelse med vården eller motivation att genomföra behandlingar påverkas bara i vissa fall. Positiva exempel är stödprogram där volontärer hjälper nyinsjuknade eller där resultaten av en datoriserad intervju återförs till behandlande läkare för en diskussion.

Inför framtiden tror artikelförfattarna att just datoriserade patientintervjuer kan vara ett effektivt sätt att förbereda patienter och inrikta behandlingen på individens behov. Rådet känns underbyggt, men i övrigt väcker litteraturgenomgången många frågor. Om läkarkonsultationerna har blivit så komplexa att patienter behöver rådgivning både före och efter, ska detta åtgärdas genom externa coacher eller genom att förenkla besöken och ge behandlande läkare mer tid? Hur patienterna värderar coachning kontra mer tid med sina vårdgivare är också oklart.

»Hur patienterna värderar coachning kontra mer tid med sina vårdgivare är också oklart.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se